

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Olvasóhaszon nélkül 5 kr.
 Nagybbr terjedelmű, mint mintán több oldalú hirdetések, alk. szerint a legelőbbi árú.
 Helyes: minden betűtípusért külön 30 kr.
 „Nyitólát”-on megjelenő közlemény olvasóhaszon nélkül 10 kr.
 Név- vagy barmenvelésű bejelentés költségek nem vészték tekintetbe. Ugyaninté kéns. iratok nem adnak vissza.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft — kr. Négyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 — „. Égvesz. szám — 10 —
 Előfizetési pénz minden közlemény: FÓ-PIACK,
 VECSÉY-HÁZ, FÖLDSZINT a szerkesztő-
 ségbe barmenve küldendő.
 Előfizetheti helyben:
 TELKODI K. LAZOS és társ. CSATHY KÁROLY
 Könyvkereskedésben a szerkesztőségben.
 Együtt a postahivatalok útján.

Debreczen, aug. 8.

Kellemesen hathat az hat is bizonyára minden törökbarátira azon öröndetes hír, hogy fegyvereiknek kisebb és nagyobb ütközetekben folyvást kedvez a szerencse, annyira, hogy még azok sem képzelték azt előre, kik talán véreményeket fűztek a török vítvészéhez. Régi ideje már, hogy az oszoman első ágyúja megszólalt elsőben a lázadó fejedelemségek kihívására, és azóta szakadatlanul büntülnek, és épen ezért attól lehetett tartani, hogy az oszoman kiemertelése fogja követni azon óriási küzdelmet, melynek párját alig találjuk fel a történelemben. De istennek hála, egészen ellenkező tapasztalásra jutottunk, mert a proféta hívei nem hogy esüggédés, vagy lankadásnak adnak jelét, de sőt úgy látszik, hogy edződnek, és a küzdelmek nagyságához mérten megismosodni látszanak.

Valóban nem mindennapi és közönséges dolog az, hogy egy nemzet oly sok oldalról megármadtatván, minden irányban oly döntő csapásokra osztagot, hogy tiszteletet egyrésztől, és félelmet gerjeszt másrésztől mindazokba, kik bírodalmának házi esendőt oly veszélyesen megzavarják.

És pedig egyedül az ellenséges európai diplomatiának morális nyomása alatt, és annak biztos tudatában, hogy tenger bajainak közepette a földön semmi segélyre nem számíthat.

Talán épen ez a tudat önté sziveikbe az oroszlanl bátorságot, talán ez azedezte meg karjaiknak izmait, és vezérelte őket arra az elhatározásra, hogy még ha az egész világ reájuk törne is, akkor sem félnek, hanem küzdenek élet-halálra az utolsó emberig.

Ugy látszik, és ezt állítanunk elég-séges ok van rá, hogy minél többre és nagyobbra szaporodik ellenségeiknek száma, annál jobban fokozódik ellentá-lási képességük.

Borzasztó nagy kiterjedésben dul a háború fergetegre, és leköt bennünket a barmhat, hogy honnan és miképp teremti ez a nemzet, amnyi ellenséggel szemben elő a véderőt, holott üres pénztárral találta a legelső támadás is, honnan terem elő a temérédek harszai csököz, ruházati, élelem a bajnokok számára?

Ázsia földén, a Kaukázusban nagy-mérvű és naponta összeütközésekben omlik a vér és szedi a kérelhetetlen halál áldozatait, és mégis alig mulik el nap, melyben ez a barmalutára keltő kormány a szélrozsza minden irányában ne küldene küzdő fiai számára segédesapatokat.

A dunai vonal, a Balkán láncolat, mind iszonyteljes véres tusáknak tanuja. Az oláh armádia már nagy részben a padisáh birodalmában esüggeti kardját. A montenegrói felkelőket épen a napokban páholta el Nikscics várából kiróhanva Iskander lég.

rögöknek is megmagyarázzák az enyém és tied közti különbséget. És hogy egy talpalatnyi föld se legyen biztos a bírodalom belsejében, a hütlén bolgárok is fellázadván, ölnek és gyilkolnak, a hol török katonái nem sejtjenek a közelben.

És a szegény töröknek e roppant nagyszámu ellenség ellen egyetlen egy szövetségese van: Allah, ki erőt adott e nemzetnek, hogy félhold jelvénye fényesen ragyogjon az ellenség sánczain és büszke zászlók magasan fejen lobogjanak, és meg ne hajoljanak semmi pontentát előtt.

Egykor a szerb verekedések időszakaiban azon állítást koczkaztattuk, hogy a török hurozok csak félvállról küzd az ilyen ezábr ellenséggel szemben, mint a servianus, igazai ellene nekik a muszka gyaur, csak czekek szemben tudja a Nizám mutatni a vítvészé jeleit. Réa mutassunk-e a napokban vívott csatákra?

Plevna, Lovacz, Rusucok térein beszélnének helyettünk az események, a hol mindenütt a szurony hegye írta a vukis tömegeknek ütleveiket a másvillágra.

Vajon végre győzelmesen vergődnek-e ki ez óriási küzdelmekből, holott a muszka összes erejét fölfölja vezetni a csatában, nem viselhetvén el már csak eddigi kudarcokat, és porig aláztatásukat sem? Jögnak van azt hinni, hogy igen, mert már nemcsak a harcúterén, de oroszban belsejében is a fellelem ültötte fel tanyáját, és a fegyverre hívott csapatok már előre is neki veszők, és lelkesezés nélkül és a legszigorubb fegyvelm kényserere hagyják magokat elhur-colatni, a csaknem bizonyos halálba.

Gyönyörű példányképei lettek a törökök a hosi vítvészé és clászánságnak, mely tiszteletet parancsol maga iránt minden fel. Honom ifju leventéi! tekintsetek a Balkán felé, és tanuljátok meg hogy kell a hazát szeretni, s hogy kell a hazai hantokat védelmezni!

A határvízközi vasutak ügyét nem pihenetik a horvátok. Mutatja az „Obzor” legújabb száma, mely temérédek táviratát küzl Horvátország legkülönbözöb helyeirel a határvízközi vasutakról szóló tjavaslat ellen. E táviratok tiltakozást tartalmaznak a magyar kormány terve ellen, valamint névsoraít a király elé menesztendő küldöttségeknek. — Így engedni kormányunk a lokális érdek kérdéseket országos kérdéssé fajulni.

A két császári találkozására vonatkozólag jelentik a „Pester Lloyd”-nak, hogy királyunk a hó 5-én este utazott Iszhlbe. A találkozás Strobiben fog történni. A király a hét végén vagy a jövő hét elején tér vissza Iszhlbe, hogy ott családja körében töltsé születés napját.

elészagott serege bajosan mérközhetik meg még egyszer a török zászlóaljakkal, helyzete tökéletesen kétségbeeső, mert Szulejman által hátul szoritatra ha át is jutának a Balkánon, a merre jöttek, ott várja Hafiz basa hadosztálya és Ozmán basa egyes csapatai.

A Duna mellett az oroszok Biela, Rasgrad körül látszanak várni a támadást a magok részéről, lemondván teljesen az offensiváról.

Zimmermann hadserégének elhívása a Dobrudzából Várna. Szilisztria és egész keleti Bulgária felszabrdulását jelenti, mely által a törökök számára a közlekedés a tenger és Konstantinápoly felé megnyílik. Az itt működő haderő pedig ismét szembeszállhat a Jutra mellett fáradtan oda érkező Zimmermann hadosztályával.

A plevnai második csatáról csak most kezdünk meg a barmalmas részletek napvilágra jutni bakaresti tudósítások szerint.

Az orosz harmadik, negyedik és hatodik hadtest teljesen bomlásnak indult, mert oly sok halottat és sebesültet vesztettek, hogy hasonlóra az ujkori hadviselés történetében példánincs. Valóságos mászárás volt, melynek híreltől a nikápolyi román helyőrség csapatoként küzdöcsött át a Dunán, hiában igyekezvén Manu tábornok a szökésnek elejét venni.

Rusucok teljes felszabrdulása az ostrom alól berégett tény. Az oroszok annyira eltákarodtak a várnak még környékéről is, hogy a Rusucok-Várnai vasút egész vonalán ismét helyreállították a közlekedés.

Hasszán herceg az egyptomi sereggel ismét utra kelt Karagaz felé, mely az oroszoknak éppen nem tesztek, mert úgy veszik észre, hogy Hasszán nemcsak a Dobrudzából kivonuló orosz hadtestnek okozhat bajt, hanem Braila felé nyomulva, igen veszedelmes állás foglalhat el az élemezési vonal közelében s még megakadályozhatja Zimmermann eltávozását is.

Szilisztriából esüggőkről írvék, hogy a lakosoknak a kajnaknak szabadságot adott az eltávozásra, mint azonban a lakosok visszautasították.

Nagyszámu önkényesek ajánlkozta résztvenni a védelemben, és a török nők vetékedtek a sánczok s más földmunkálatok készítésében és készebbek inkább férfjeik oldalán meghalni, minthogy otthonukat elhagyva, a vérengző muszákák kezébe kerüljenek.

polgári perben, az 1876-dik évi szept. 21-én hamisan esküdött volna meg arra: hogy „nékie Fazekas Sándor az által, miszerint egy általa feléből felvállalt két köblös tengeri föld természet egészben magához vitte, és a csutkát le nem vágta, 65 ft kárt okozott;” s ezen hamis eskü bizonyítására tanukra hivatkozott, kik közül ifju Fekete Péter, mint akkori mezőbíró az igazolta, miszerint Kis Sándor a tanu előtt oda nyilatkozott, hogy ha Fazekas Sándor 14 ft árendát fizet a tengeriföld köblöséről, annak a két köblösön természet tengerit 28 ft-ért átengedi, s ezután nem sok időre Fazekas bevitte a tanu mezőbíróinak a 28 ft-ot Kis Sándor részére átadás végett, kit tanu a fölvetelre több ízben felszóllított, de az át nem fogadta el. Másik tanu Madarász Sámuel azt erősíti, miszerint azon időben Fazekas tengeritörője levén, mikor az első szekér tengerit vinni akarták a Fazekas szekereán hazafelé, kijött, illetőleg kiment F. Kis Sándor a tengeriföldre, azután együtt jöttek hazafelé s a város alól kérdezte Fazekas Kistól, hogy hová vigyék ezt a tengerit? mire Kis Sándor azt felelte, csak vigye kend magához, megelégszem én az egyezség szélén 28 forinttal. Harmadik tanu Szöl József azt vallja, hogy az első szekér tengeri hazavitelekor ő hajította a lovat, s Kis Sándor a város alól azt felelte: „vigyék a tengerit Fazekashoz, ő megelégszik a pénzzel.” Negyedik tanu Danes János azt igazolja, miszerint Kis é Fazekas közt szó volt arról, hogy mi-ért nem fizet már Fazekas? mely Kis által tett kérdésre azt felelte: gyere a zsidóhoz, atól kérek pénzt s át adom neked együtt, — el is mentek akkor együtt, — de hogy mennyi pénzről volt szó, azt tanu nem tudja.

Ezen tanuk vallomási által két oldalról is bebizonyították az eskü hamissága, mégpedig először arról, hogy a kár nem is volt 68 forint, hanem csak 28, másfelől pedig arról, hogy F. Kis Sándor 28 ft-ban kiegyezkedett, tehát pert indítani nem volt joga, megesküdni pedig csak hamisan s valódan körülményre esküdött meg, a inennyiben a tengeri természetnek Fazekashoz vitelét ő maga engedte meg, s fogadta el azért a 28 forintban kialakított teljes elégtételt.

Ezen érveknek a kir. ügyész által lett előterjesztése után a kir. törvénszék F. Kis Sándort a hamis esküvés büntényében büntönek találván, őt az ítélet jogerőre emelkedéséig szilánitandó 3 havi börtönrre ítélte el, mi úgy az ítélt, mint a kir. ügyészség által is felebbeztetett.

Farkas Sándor és Kandi Lajos ségerségi viszonyban lévő szorúti lakosok közt a közösen lakott barmtelkek használati joga fellelt vita támadt, s midőn az a f. évi febr. 27-én az előlörjárás határozata folytán előbbinek hátrányára döntetett el, s háza falát fölöttei tartozott Kandi Lajost szilánitani kezdte, mit midőn ez visszamondott, egy „vasvillával” oly erős ütést mért reá, hogy a védelmére feltartozott vasvillán nyugvó jobb kéz negyedik ujjának első két szétronszolta, s még a fő bal falcsonján is sérelmet okozott, mely sérelmek hosszsz gyógyulások idejére való tekintettel sulyosaknak minősítetnek, s sérelmes munkamulasztás díjjában 40 ft-ot, továbbá 20 ft. orvoslást s 75 kr. gyógytári kiadásainak megtérítését kéri, az állam kincstár pedig az orvoslátelelet díjazása által 5 ft-ral van megterhelve.

Farkas Sándor vádlott minősített önbeismerése s a kivett tanuzmányok által az alány tényálladék is kétséget kizárólag belevény igazolta: a kir. ügyész indítványának meghallgatása után, a kir. törvénszék a fenforogt enyhítő körülmények tekintetbe vételével, az általa elkövetett sulyes testi sértésért 6. havi börtönrre ítélte el, mi mind két részről felebbezve lón.

A MAGYAR FŐVÁROSBOL. Az általkerl számarra utjonnan vásárolt zsirafok már Szeazbe érkeztek. ha az uton bajuk nem történik. Sz. István napjára már láthatók lesznek. **A főváros,** szegény-házakban a szegények létszáma feltűnően növekszik, úgy hogy a kór-szobák túlszofaltsága miatt azokat szaporítani kellett. **A fővárosi** egyelet ma d. u. 5 órakor a régi tanácstermében értekezletet tartott a

ment, hol a vélemény különbségek, hacsak perczere is megháborították a házi békét. Egy halványaság atlasz és violaszínú selyem szövetet bontott ki. Két öltöny, első szereplésre, mint tanárné asszony egy bála és egy estélyre, monddá Flórahoz közvetlenül a Bruk beszéde után. Czélját elérte, a fény melyet kitért sokal csábítóbb volt a nők szemében mig Henriette elfeledt pillanatna haragját, mint még csinos legyezők, párisi virágok és tollak egészítik ki a gazdag születés napi ajándékát. De még nem volt kiürösítve a szekrény tartalma.

Házam többi női sem melhetnek ki furesen, annyival inkább, mivel nincs kilátásban utazhatom és valanint hozhatom; folytatá a kereskedelmi tanácsos.

A kereskedelmi tanácsosné édes mosolylyal fogadott el egy csipkésait és Henriete egy felér burkonyt kapott, Katinka ellenkező kezébe pedig a kereskedelmi tanácsos saját.

vénne s annak alapján a biztosítást érének kívül helyezni. — mi hosszas és kétnemetelű perre adna alkalmat. Kijelentem, hogy meggyőződéseim szerint uton érdekek a legesélyesebb sérelmet szenvedik s leginkább megóvatnak. Kötelességemnek tartom, erről ügyfeleim, ugyan a nyilvánosság útján oly hozzáadandó értesíteni, hogy jelen tanácsom az ügy általalapos és behatóbb tanulmányozásának lyása. Kelt Budapest 1877. agusztus 7-én. Blaskovits Sándor, köz és váltó ügyvéd Zrínyi utca 3.

Legújabb.
 Bécs, aug. 6. A „P. C.”-nek irák f. hó 5-éről Zarából: Tegnap elkélük. (vezérük Despotovics alatt) a törökök között hét óraig tartó es utközet folyt, melyben a fölke-utjének megverettek, Despotovics összes bosznjak lázadók fővezére 300 fölkelő állépte az osztrák hahol lefegyvereztettek és belebitték.

Bécs, aug. 6. Itteni török körökben hon hírtérjett el, hogy Szisztra és a rovari had már a törökök kezébe estek.

Feloldás szerkesztő:
TISZAI DANIEL.

Igérvények
 magyar
lam sorsjegyekre
 csak 2 és fél forint és fél pengő.
 200.000 ft levonás nélkül.
 Huzasa már aug. 14-én.
 Kr. 1864-iki sorsjegy-igérvények 350 kr.
 A „MERKUR”
 kiadóhivatala Bécs, Wolfzelle 13. sz.
 304. 1-4.

litz-pora.
 Csak akkor valódi
 Csak akkor valódi
 Csak akkor valódi

okszorozott czezem van lenyomva. konstatáltak czezem és védjegyem t az ilyen hamisítványok vásárlása amirta.

ara 1 forint s. e.
 az X-szel jelölt czegeknél.

szendő emberiségnek minden ellen mindennemű sebesülések rakfékelyek uszok szegényula-son
 egyutt 80 kr. o. e.
 -tel jelölt czegeknél.

Dr. Fried. gyógyszerész. (x*) Dr. gyógyszer. (x) Mihalovics István (x) Balika Károly gyógyszerész gyógyszer. Kisvárda (x) Balkányi (x) Mayer R. gyógyszer. (x) József és fia Nyíregyháza (x) D. Kohányi gyógyszer. Szolnok (x) Hojko Viktor gyógyszer. Zilah (x) József.
 Lorenzből hozatva, kitűnő vértisztítást általánosan ismeretes. 1 üveg 10 ft-nyal barmenve küldetik.
 Hoffl. k. k. Hof-Lieferant. Wien.
 301, 3-3.
 Daniel könyvnyomdájában.

főváros jöv közzgyülesé tárgyai felett. Az általkerl igazgatósága már széküldte a sorjegyeket melyekkel az idén nyerni lehet; a sorjegy ára darabonként 10 kr. A fővárosnak az első havi takaréki pénztárban 465 ezer, a budapesti tak. pénztárban 170 ezer, az ipar-banknál 190 ezer és az oszt. tak. pénztárnál 136 ezer forintja van letéteményeire. A köbhnyai iskoláért szabályozást a tanács elrendelte, s erre 1218 ft 82 kr elő is irányzott.

Utivázlat.
 — Irta Csánán Péter —
 Nem irtam végrendeletet, mert nem lón uti terembe felvére az operancián tuli világs, sem a hold sem a föld körül, sem tenger alatti ritkaságok látványa nem esiklandozta idegeimet. Csége Egyekkel B.-Ujvárosból kiindulva, azok a nevezetes községek, melyeknek életkértjéből kívánom szakszantai egy két szátat a vidámság virágiból. Ere nekem kedves alkalmat nyujtott egy szeretett jó barátom, ki köztisztletében él, s hajdú magyerekek egyik legerélyesebb, legavvaltább előkelő tisztelője.

A napokban meglátogatott s igralom, kegyelem nélkül fogadtat tétetett vélelem, hogy megyek véle a jarasába.
 Én, a ki udvaromom kívül esztendőn által sem megyek sehova sem, mert egyszer csak utra keltek, azt sem tudta, hova uicre, meddig — kissé nyugtatná tudva. — Azután meg az annyoktól azt a sok rémséges adomnitiót hallani majdunen egész áló nap, erre, arra vigyázzak, boros kauszval, fejér eselédel megfogdolvá kiemeltelen bánjak, — el ne felejtsek minden este halálgéni venni, a tisztá ing — meg lábra való, töröközök faszkelei, fogkéfe, ruhakéfe, szappan mind el van pakolva a táskába — jérum szentesges uristen! már annyit beszéde kétségbe estem, mert legálább is azt hittem, hogy az én tisztelt barátom vagy Kappadoeciába, vagy Bergengóciába szállit — no de hát végre is hajnal felé én és az annyok is meghittentünk, s nélháynapra anticipandó elvégeztünk, meg beszéltünk miadent sat.

Másnap reggel jókor fel költöztek, — elelben áll egy csinos esendélyes, vulgó pandur s jelenit, hogy a tekintetes főszolgabíró ur vár, és siessék. Nekem szorony tárgy szokásom az, hogy ha valaki valamitelen, melynek adok a eselédjenek egy pár garast, hozzá kapok most is tehát a nadrag zseb tájéknak, hanem akkor vettem észre, hogy csak paraszt uniformis van rajtam.

„Megyek leltem, mondja meg a tekintetes urnak, egyszerre, csak menjen haza.”
 „Nem lehet — megvároua a t. urat azt parancsolta tek, főszolgabíró ur, hogy addig el ne menjek, mely vélelem egyutt nem jön asur!”
 No hát csinos — uri barmkán ülök, — a Hajdumegyé szolgabíráján, gyönyörű lovak voltak bele fogva, hírvés kocsis a bakon, egy meut velink az equipage, csak úgy sodorta az ajért.

Melletteit ült Berti, Hajdumegyé fő fő esendbiztos rága a körüit egyik kezén, a másikból meg szoptott valami bagó-félt, a mit cigáröz végnek hírvák, és a cigáröz nemzet áhítotik rá, mint én a bankutóra.
 Szép volt a mező, jól esett a hajnali lég maradványa meg, úgy kilenc óra felé is nekem, ámbátor két bürszödöt ayafti porozkált eszmáinak való sport jöszónon előtünk az országuton, az egyik — t. i. a zsidó olyan volt mint egy megbazált okor bönöd, a másik meg mint egy böjtöböl kimaradt rozsdás hering.

Se pacisra, sem a sik róna, sem semmi más ilyes poétai butozrat nem ragadt el, mert voltaképen mindig a szolgabíró rohanó gyönyörű lovain legelgettem szemeimet, azonban egyáltalában nem sport élvezetből, mert én a lovon nem ösmerek egyebet, mint azt, hogy 4 lába, 1 feje, 1 farka és két füle van, s hogy a számaról abban különbözik, miszerint fülei nem oly nagyok, mint e bölesésség syononimamá, a számaré, — s mily csodálatos dolog az, hogy az emberek közt nem kell még nagy fülének sem lenni, azért meg is pompasan föl-esmerszik a számar ember, — gyönyörködtem tehát a szép lovak rohanásán, de lélelemből,

ságot kifejező, sokat monoló tekintettel egy meglehetős tartalmas tartályt nyomott.
 Katinka arcán látszott, hogy nem örömmel fogadja az ajándékot.
 „Nos Katinka, hát annyira új dolog előtdt ajándékot kapni? kérdé Flóra. Mit adott Móricz neked? — Egyszer csak meg kell tudnunk ez édes titkot — add ide csak gyerme- kem. Mg-akpá a tartályt, mely épen készülőbe volt a földre eszt, és megnyomta a rugót. Halványpiros tűz tört elő a kövekből, melyek mint nyakkötő foglaltva fekete barmnyonon feküdtek.
 Az elnöknlé felvette szemüvegét.
 „Pompás! nagyon is művészi és nagyon ritkes, mint utaztat. Az üreg igenis tisztá és ártés.”
 „Üveg? ismétlé a kereskedelmi tanácsos, hogyan mondhat ilyet nagyamama, hiszen tudja hogy sohasem veszek utazott valami. Ezt saját tapasztalásából tudhatná.”
 (Folyt. köv.)

